

Одеський
державний
університет
внутрішніх справ

ЦЕНТР
українсько-європейського
наукового співробітництва

Одеський державний університет внутрішніх справ
Центр українсько-європейського наукового співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

**ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ
НАВЧАННЯ: ПРАВОВИЙ СТАТУС
ТА ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ**

1 травня – 11 червня 2023 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2023

УДК 378-351.74(062.552)
3-18

Організаційний комітет:

Дмитро ШВЕЦЬ – доктор юридичних наук, доцент, заслужений працівник освіти України, полковник поліції, ректор Одеського державного університету внутрішніх справ;

Максим КОРНІЄНКО – доктор юридичних наук, професор, полковник поліції, проректор Одеського державного університету внутрішніх справ;

Сергій АЛБУЛ – кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Одеського державного університету внутрішніх справ;

Олександр СІФОРОВ – кандидат технічних наук, доцент, полковник поліції, начальник навчально-методичного відділу Одеського державного університету внутрішніх справ;

Вікторія НЕСТЕРЧУК – науковий співробітник відділу організації наукової роботи Одеського державного університету внутрішніх справ.

Заклади вищої освіти зі специфічними умовами навчання:
3-18 **правовий статус та особливості функціонування** : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 1 травня – 11 червня 2023 року. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. – 108 с.

ISBN 978-617-554-151-7

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Заклади вищої освіти зі специфічними умовами навчання: правовий статус та особливості функціонування» (11 червня 2023 року).

УДК 378-351.74(062.552)

© Одеський державний університет
внутрішніх справ, 2023

© Центр українсько-європейського
наукового співробітництва, 2023

ISBN 978-617-554-151-7

Інший погляд визначення «заклад вищої освіти із специфічними умовами навчання»	
Лук'яненко В. С.	56
Правові засади організації професійної підготовки фахівців сектору безпеки та оборони України	
Марченко О. Г.	60
Стипендія як мотивація до високого рівня успішності курсантів системи МВС України	
Мельничук О. В.	64
Розвиток професійної культури офіцера-прикордонника як складової його загальної культури	
Мірошніченко В. І.	68
Вплив воєнного стану в Україні на вступ до закладів освіти зі специфічними умовами навчання	
Назаренко В. В., Гармаш А. В.	71
Підготовка співробітників поліції до надання першої медичної допомоги (ПМД)	
Носенко В. М.	74
Насильство над оточуючими як соціально-педагогічна проблема суспільства України	
Педорич А. В.	78
Psychological directions and methods of the work of law enforcers and other specialists with delincent teens	
Pivkach I. O.	82
Нормативно-правове забезпечення права на освіту засуджених у Європейському Союзі	
Пузирний В. Ф.	86
Особливості освітнього процесу в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання	
Сіфоров О. І.	89
Екстемпоральні ліки як альтернатива сучасній фармакотерапії: вимоги часу	
Сметаніна К. І.	93
Забезпечення права на життя в системі міжнародних стандартів кримінального судочинства	
Сухомлин Ю. В.	95
Роль зворотнього зв'язку у засвоєнні студентами практичних навичок та поліпшенні методично-організаційної роботи викладачів	
Томашкевич Г. І.	99

ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

Сіфоров О. І.

*кандидат технічних наук, доцент,
начальник навчально-методичного відділу,
Одеський державний університет внутрішніх справ
м. Одеса, Україна*

Освітня діяльність закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання МВС визначена такими положеннями:

1. Положення про вищі навчальні заклади МВС, яке затверджено наказом МВС України від 14.02.2008 № 62.

2. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах МВС, яке затверджено наказом МВС України від 14.02.2008 № 69.

3. Положення про порядок відрухування, переривання навчання, поновлення і переведення курсантів (слухачів) вищих навчальних закладів МВС, яке затверджено наказом МВС України від 07.09.2009 № 381.

Для забезпечення якісного освітнього процесу заклад вищої освіти із специфічними умовами навчання МВС розробляє і реалізує локальні внутрішні нормативно-правові акти:

1. Положення про організацію освітнього процесу – є основним нормативним документом, що регламентує організацію та проведення освітнього процесу в закладі вищої освіти [1].

Основні аспекти цього положення стосуються: форми здобуття вищої освіти в університеті; планування навчального процесу; порядку оцінювання успішності та апеляції; порядку ведення відомостей обліку успішності; порядку відрухування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти та складання академічної різниці та ін.

2. Положення про освітні програми та їх гарантів – є основним нормативним документом, що регламентує процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, а також визначає обов'язки, права та відповідальність гаранта освітньої програми в закладі вищої освіти [2].

Для закладів вищої освіти притаманний такий порядок розроблення освітньої програми:

- наказом ректора університету призначається Гарант освітньої програми та формується склад робочої групи для розроблення освітньої програми;

- гарант надає кафедрам за напрямом прикладної орієнтації проєкт освітньої програми, для обговорення та схвалення на предмет відповідності;

- після схвалення кафедрою проєкт освітньої програми Гарант подає для погодження до навчально-методичного відділу;

- освітня програма оприлюднюється для громадського обговорення на офіційному сайті Університету, а також забезпечується обговорення проєкту освітньої програми з органами самоврядування здобувачів вищої освіти, та серед стейкхолдерів про що отримувати відповідні відгуки, рецензії;

- результати обговорення розглядаються разом з проєктом освітньої програми на засіданні Науково-методичної ради та затверджується Вченою радою університету;

– рішення Вченої ради університету про затвердження освітньої програми вводиться у дію наказом по університету.

У закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання МВС існують типові освітні програми та навчальні плани до них для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти, підготовка яких здійснюється за державним замовленням. Дані типові освітні програми є основою відповідного проєкту освітньої програми, який затверджується і вводиться у дію по наведеному вище алгоритму.

3. Положення про практичну підготовку слухачів та курсантів – визначає порядок організації всіх видів практик здобувачів вищої освіти в університеті в територіальних органах Національної поліції [3].

Невід’ємною складовою практичної підготовки осіб перемінного складу є практика у комплектуючих територіальних підрозділах Головних управлінь Національної поліції, що здійснюється з метою закріплення теоретичних знань, отриманих на певному етапі навчання відповідно до спеціальності, набуття та вдосконалення професійних навичок і вмінь.

Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти основними видами практики є:

– ознайомча практика (до 1 місяця) – проводиться для ознайомлення курсантів 1-го курсу з оперативно-службовою діяльністю територіальних органах Національної поліції, їх структурних підрозділів;

– навчальна практика (до 1 місяця) – проходження її курсантами 2-го курсу передбачає набуття практичних навичок роботи у підрозділах превентивної діяльності, 3-го курсу (для курсантів, які здійснюють підготовку за спеціальністю 081 «Право») – в органах досудового розслідування.

– стажування (до 4 місяців) – завершальний етап практичної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти згідно з спеціальністю навчання і як правило проводиться після опанування теоретичної частини та перед атестацією.

4. Положення про порядок вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти – визначено порядок формування індивідуального навчального плану (ІНП) здобувача вищої освіти та реалізації його права вибору навчальних дисциплін. Формою забезпечення вільного вибору навчальних дисциплін є ІНП здобувача вищої освіти, що розробляється деканатом у взаємодії із здобувачем вищої освіти. Обов’язково в ІНП зазначаються перелік та послідовність вивчення нормативних та вибіркового навчальних дисциплін, які здобувач вищої освіти обирає згідно з затвердженим навчальним

планом; результати захисту курсових робіт; результати захисту практичної підготовки; кількість кредитів ЄКТС та годин за видами занять; результати підсумкового контролю знань та атестації здобувачів вищої освіти [4].

5. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти – в якому розглядаються питання: здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; забезпечення відповідної кваліфікації та високого фахового рівня науково-педагогічних працівників; забезпечення дотримання академічної доброчесності та ін. [5];

Для досягнення значних результатів якості освітньої діяльності, забезпечення сприятливих умов для науково-педагогічної діяльності та навчання здобувачів вищої освіти в університеті необхідно визначити рівні внутрішнього контролю за якістю освітнього процесу:

Перший рівень – здобувачі вищої освіти.

Другий рівень – кафедри, гаранті та члени робочих груп освітніх програм, групи забезпечення, науково-педагогічні працівники, куратори академічних груп.

Третій рівень – факультет (декани факультетів, заступники деканів факультетів, завідувачі кафедри), курсантсько-студентське самоврядування та самоврядування ад'юнктів, аспірантів та докторантів.

Четвертий рівень – Вчена Рада, ректорат, ректор, проректори, а також збори трудового колективу, в частині схвалення щорічного звіту ректора, інші структурні підрозділи.

П'ятий рівень – роботодавці, представники баз практик.

Освітній процес у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання МВС орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення знань, швидкої адаптації до змін в правоохоронній сфері та організації праці в умовах воєнного стану. Він базується на принципах науковості, гуманізму, демократизму, наступності і безперервності та завдяки гармонійному поєднанню всіх наведених аспектів дозволить досягти головної мети – підготовки освічених фахівців та професіоналів у галузях «Права» та «Цивільної безпеки».

Література:

1. Положення про організацію освітнього процесу в Одеському державному університеті внутрішніх справ [Електронний ресурс]. URL: <http://surl.li/hrtza> (дата звернення 25.05.2023).
2. Положення про освітні програми та їх гарантів в Одеському державному університеті внутрішніх справ [Електронний ресурс]. URL: <http://surl.li/hrtzx> (дата звернення 25.05.2023).
3. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ [Електронний ресурс]. URL: <http://surl.li/hruid> (дата звернення 25.05.2023).
4. Положення про порядок вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти [Електронний ресурс]. URL: <http://surl.li/hrucw> (дата звернення 25.05.2023).
5. Рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти стосовно запровадження внутрішньої системи забезпечення якості [Електронний ресурс]. URL: <http://surl.li/hrufa> (дата звернення 25.05.2023).